

**Korte verhalen, uit het
leven gegrepen.**

Verhalenbundel

Getty L.

Schrijver: Getty L.

Coverontwerp: Getty L.

ISBN:

© Getty L

MILLEKES FAMILIE

Sofie, de jongste spruit van 5 kinderen groeide op aan de rand van het “Fort van Breendonk”. De wapperende vlag wuifde haar iedere dag toe. Haar zus die 18 jaar ouder was, huwde toen Sofie nog kleuter was. De 2 oudste broers waren haast nooit thuis, enkel Mike de jongste die slechts 3jaar ouder was dan Sofie.

Ze leefden allemaal een beetje naast elkaar. Ook al wisten ze haast niets van elkaar, een ding hadden ze met elkaar gemeen: de angst voor vader en een groeiend verlangen om weg te gaan van huis.

Sofie moest al heel jong meehelpen in het huishouden. Moeder had astma en was vaak ziek. Ze hield van haar moeder, maar liefde voor elkaar werd niet getoond of kwam niet ter sprake. Vader zwaaide de scepter en daar durfde “bijna” niemand tegen in te gaan. Tot op zekere dag.

Zaterdagavond. Moeder Marie was de koffie aan het opgieten terwijl ze de tafel dekte voor het avondeten. Er was nog geen

automatisch apparaat voor de koffie. Er werd nog water gekookt in een fluitketeltje op de Leuvense stoof. De koffiebonen werden eerst gemalen in een koffiemolen die je met de hand moest draaien en werd dan in een zak gedaan, dewelke in de kan hing. Moeder neuriede steeds mee met de radio. Het leek wel of ze steeds gelukkig was.

De kinderen Mike en Sofie waren nog buiten met de vriendjes aan 't spelen. Op die momenten zag hun jonge leventje er nog onbekommerd uit.

Mike was al een hele knul met zijn tien jaren. Sofie was zeven. Ze had lang, blond haar dat golfde langsheen haar ronde wangen. De blik in haar blauw/groene ogen stond meestal ernstig.

Net als haar mama had ze zelden een glimlach op haar gezicht.

“Mike, Sofie, komen eten!” riep Marie aan hun voortuintje.

“Ja mam, we komen!” riep Mike. Samen liepen ze naar binnen.

“Eerst jullie handen wassen hé.”

“Ja, weten we.” zuchtte Mike.

De maaltijd verliep rustig. Er werd niet zoveel gesproken aan tafel, zeker op zaterdagavond niet. Er was dan steeds een verhaal te horen op de radio dat Mike en Sofie aandachtig volgden tijdens het eten. Dat was het enige moment dat moeder niet hoefde te zeggen: “zwijgen en eten!”

“Mike, Sofie, ga jullie seffens eerst wassen hé, voordat vader thuiskomt”, zei Marie hen toen ze klaar waren met eten.

Het enige antwoord dat ze kreeg was een diepe zucht en een paar angstige ogen van Mike die even haar blik kruisten.

Sofie knikte alleen maar. Al enkele maanden was ze in zichzelf gekeerd en sprak ze nauwelijks een woord.

Marie vond het pijnlijk om die blik te zien in Mikes ogen. Maar wat kon ze anders doen, dacht ze. Ze slaakte daarbij een zucht. De kinderen renden de trap op, naar de badkamer. Na hun ‘kattenwasje’ gleden ze langs de trapleuning weer naar beneden.

“Zijn jullie netjes gewassen?” vroeg moeder.

“Ja mama, kijk maar”, antwoordde Mike.

“’t Is al goed, ga maar naar de woonkamer, ik kom meteen de televisie aanzetten.”

Marie ruimde de tafel af en zorgde dat het eten voor vader klaarstond.

Met hun drietjes gingen ze in de sofa zitten nadat moeder de tv had aangezet.

Hun favoriete afleveringen waren Lassie, Flipper, Schipper naast Mathilde en anderen. De tv stond naast een groot zijvenster.

Moeders blik week steeds af van de kijkkast naar het venster. Met haar vingers wriemelde ze steeds zenuwachtig aan de rand van haar schort.

Plots verstijfde ze: "Vader is er, hou jullie rustig nu kinderen."

"We waren stil hoor mam", zei Mike. "We zijn tv aan het kijken."

"Jaja" mompelde moeder terwijl ze zich naar de keuken haastte om vaders koffietas te vullen. Hij kwam net wankelend binnen. Er werd geen woord gesproken. Vanaf dat moment was het muisstil ten huize van Milleke Brusselaar, zoals vader werd genoemd.

Mike keek met grote ogen naar de keukendeur toen moeder terug in de woonkamer kwam. Ze deed teken door met

haar hand een denkbeeldig glas aan haar lippen te brengen. Mike begreep het. Ook Sofie was onder de indruk. Vader had gedronken, zoals steeds. Het teken van moeder betekende héél véél.

In de keuken was er enkel het geluid te horen van een vork in de braadpan. Vader wou steeds zijn eten uit de braadpan eten. Nadien werd de koffie al slurpend uitgedronken, werd de stoel verschoven en werd de deur naar de hal geopend. Vader ging naar de wc en dan wisten moeder en de kinderen dat hij ook naar de woonkamer kwam.

Hij plofte in zijn zetel en even later sliep hij al met luid gesnurk. Op dat moment... begon Sofie heel nerveus aan haar nagels te bijten. Ze zat naast haar moeder in de zetel en kreeg regelmatig een tik tegen haar hand. Ze kon er niet mee stoppen, ondanks dat haar moeder steeds boos keek. Moeder fluisterde na een poosje: 'ga maar naar boven. Sofie, tandenpoetsen en dan je bed in.' "Oh nu al" fluisterde ze, maar ze moest stil zijn om vader niet te wekken. Sofie ging naar het toilet en kwam stil weer binnen. "Nog even?" smeekte ze.

“Ja, maar wees dan stil en bijt niet aan je nagels” zei moeder.

Sofie was blij, ze ging niet graag alleen naar boven in t 'donker en dan in een koud bed. Haar kamer was aan de achterkant van het huis, de koudste kant. In de winter stonden er 'bloemetjes' op het enkel glas. Ze kon er dan niet doorkijken door het ijs. De enige verwarming die ze dan mee naar bed mochten nemen, was een warmwaterkruik.

Moeder ging stil naar de tv en draaide de knop om op een ander nummer, dan draaide de antenne op het dak en kwam er een andere zender op tv. Met goed weer, was het beeld zuiver, anders hadden ze 'sneeuw' onzuiver beeld.

Om tien uur ging moeder met de kinderen naar boven, nadat ze vader gewekt had.

Het weekend verliep verder rustig. Op zondag ochtend mochten Mike en Sofie niet buiten spelen. Vader stond dan onder de appel- en perenboom in de tuin zijn duiven binnen te roepen. De kinderen amuseerden zich dan binnen met spelletjes, zoals kaarten, knikkers, bikkelen...

Moeder mocht ook zeker de was niet buiten hangen!

“Mike, kom je me even helpen met de vaat?” vroeg Marie.

“Maar mam, we zijn net aan ’t kaarten “, zuchtte Mike.

“Ja jongen, kom nu maar. Ik moet tijdig klaar zijn met het middageten. Je weet dat vader nog weg moet.”

“Jaja, weeral naar ’t café.”

“Ssst, stil Mike.”

Sofie ging naar boven. Zij trok zich veel terug op haar kamer, om met haar pop te spelen, waar ze ook alles kon tegen vertellen.

In de aangebouwde veranda hing reeds de geur van gebraden kip. Hun zondagse maaltijd, met kroketjes en appelmoes.

Aan de vaat probeerde Mike met moeder te praten over Sofie.

“Mam, hoe komt het dat Sofie zo weinig zegt?” “Ik weet het niet jongen, spreken jullie dan samen ook niet met elkaar?”

“De enige taal die ik krijg is nee en ja knikken en schouders ophalen.”

“Het zal wel vanzelf overgaan. Mike vergeet niet de kippen en de konijnen te voederen.” wuifde moeder het weg.

“Nee hoor, dat doe ik direct na ’t middageten. Als de duiven binnen zijn.” Voegde hij er met een diepe zucht aan toe.

“Ok jongen, dat is flink.”

“Mam, waarom probeer jij niet eens met Sofie te praten?”

“Tegen mij vertelt ze ook niets hoor Mike.”

Mike mijmerde verder over zijn zusje. Hij wou haar zo graag uit haar isolement halen.

“Wat zou ik kunnen doen?” dacht hij. “Er moet iets zijn waarmee ik de eentonige sfeer van angst en stilte hier in huis kan doorbreken.”

In zijn binnenste begon hij haatgevoelens te ontwikkelen tegen zijn vader.

“Ik zal hem eens een lesje leren” dacht hij “wacht maar, als ik wat ouder en sterker ben...”

Dagen, weken en maanden verliepen in diezelfde sfeer.

Steeds spanning, pijnlijke stilte die regelmatig doorbroken werd door de bulderende, vloekende stem van vader die naar dagelijkse gewoonte te diep in het glas

had gekeken. Moeder die steeds trachtte om haar man het naar de zin te maken en daar nooit in slaagde, hoe hard ze ook haar best deed.

Op school hoorden de kinderen vertellen over gezellige familiefeestjes, uitstapjes met pa en ma en hoe leuk het bij hen thuis wel was.

Mike kon er niet meer tegen. Hij zocht vrienden op die géén gezellige thuis hadden. Samen trokken ze naar bunkers die nog in de buurt op een weiland stonden. Daar speelden ze ruwe soldatenspelletjes, die hun oorsprong vonden in het fort vlakbij.

‘Jaarlijks moesten al de kinderen met hun juf en klasgenoten, daar de overleden soldaten gaan eren. In stilte stonden ze naast elkaar onbeweeglijk en haast bevroren van de koude die november met zich meebracht. In die tijd lag er meestal een dik pak sneeuw en was de vijver bevroren zodat er op geschaatst werd.’

“Jongens, dat gaat weer een luidruchtige thuiskomst worden. Zie mijn kleren, je zult

mijn vader horen,” grinnikte Mike naar zijn makkers.

“Trek het je niet aan joch, je kunt er niets aan doen”, zei zijn maat. “Trouwens, je vader? Als hij thuis is dan...” “Juist!” lachte Mike.

“Hahaha”

Ze woonden allemaal in dezelfde wijk, waar iedereen elkaar kende, maar echt contact met de ‘gezellige families’ hadden ze niet. Ze werden gemedend door die leuke mensen.

“We moeten maar eens terug naar huis, jammer, maar we zijn al behoorlijk over tijd,” zei Mike.

Onderweg merkte hij een bordje op vlakbij huis.

“Kijk daar, dat is iets voor ons Sofie, een gratis hondje. Ik ga kijken jongens, gaan jullie maar verder.”

Mike kwam die avond thuis met een schattig hondje voor Sofie. Het was een teefje van twee jaar, een Beagle die luisterde naar de naam Vicky.

Sofies ogen lichtten op toen Mike haar het dier gaf.

“Dat is voor jou”, zei Mike, “goed voor zorgen hoor.”

Sofie lachte en knikte overtuigend naar haar broer.

Voor de kleine meid die intussen negen jaar was veranderde er veel. Vicky week niet van haar zijde.

Moeder en Mike verheugden zich toen ze hoorden dat ze stilletjes aan 't praten was tegen haar hondje. Sofie zorgde goed voor Vicky, gaf haar te eten, drinken en speelde vaak in de tuin met haar en ging wandelen rond de perkjes, die vanuit hun zijvenster te zien waren.

“Mijn kleine Vicky, jij bent lief,” fluisterde Sofie, “waarom houdt vader niet van ons, wat hebben we verkeerd gedaan? Moeder is altijd zo stil en haar ogen zo treurig.

Hoe komt het dat de meisjes op school een lieve papa hebben en wij niet?”

Met tranen in de ogen keek Sofie naar Vicky die zich knus tegen haar aan vleide.

Ze werd opgeschrikt door luide stemmen. Beneden was vader aan het roepen tegen

haar broer. Ze stormde de trap af en schrok van het tafereel dat ze zag.

“Wat, jij snootap, jij durft mij in de weg te staan!” Brulde vader tegen Mike.

“Jij gaat ons moeder met rust laten, het moet gedaan zijn met dat slagen!” zei Mike die met een stoel dreigend voor vader stond. Mike stond als een standbeeld, zijn ogen donker van woede.

Vader uitte een reeks vloeken en ging naar zijn duivenhok. Mike ging ook weg. Daarna werd het stil. “Hoor je Vickytje, ben jij ook zo bang? Ik wou dat het stopte! Ik durf nu niet naar binnen, hopelijk gaat hij nu vlug weg.”

Vader kwam terug binnen en sloeg daarbij hard met de deuren.

Sofie kromp in elkaar van angst.

“Miel, moet je nog weg?” hoorde ze haar moeder vragen.

Geen antwoord, maar de buitendeur werd dicht gesmakt.

“Ja Vicky, hij is weg, kom we gaan naar binnen,” zei Sofie tegen haar hondje.

Ze zag haar moeder aan tafel zitten. Ze deed verstelwerk.

Sofie zag dat ze weende. Dat vond ze vreselijk.

Ze zag haar moeder niet graag verdrietig.

Ze ging stilletjes bij moeder aan tafel zitten.

Marie keek naar haar: “Trek het je niet aan meisje, het zal wel beteren.”

Dat zei moeder steeds weer na zo'n uitbarsting van haar vader. Ze geloofde het niet, het werd steeds erger.

De tijd verstreek, de hoop op verbetering bleef bij hoop.

Het werd ondraaglijk. Vader was vaak buiten zijn zinnen van razernij en dreigde ermee dat hij een revolver zou kopen en hen allemaal 'kapot' zou schieten, zoals hij het steeds zei. De angst voor vader groeide met de dag. Sofie zou nooit de blik in zijn ogen vergeten, ogen die razernij uitstraalden. Een donkere blik, die de rillingen over haar lichaam deed lopen.

Na zo'n uitbarsting had ze steeds nachtmerries. Ze droomde dan telkens dat ze van iets wegliep, maar daarbij ter plaatse bleef trappelen. Heel nare dromen. Soms droomde ze dat ze op het toilet zat, maar werd dan wakker van de natte lakens. Haar

moeder durfde ze dan niet roepen, ze ging dan op haar tippen naar de badkamer om een grote handdoek. Moeder zei er achteraf nooit iets van, daar was Sofie al blij om.

Mike was meer en meer uithuizig. Met zijn vijftien jaren was hij een opstandige tiener geworden. Hij had met vrienden vogelnetten gekocht en ging daarmee vogels vangen, iets dat verboden was door de wet. De politie nam de netten in beslag en verwittigden vader. Die kwam dan razend thuis en Mike moest drie maanden naar een verbeteringsschool. Dat was meteen ook een straf omdat hij tegen zijn vader was opgestaan.

Sofie zei nog steeds niet veel. Ze hield van haar moeder, maar haatte haar vader die al jaren geen woord tegen haar had gesproken. Net of ze niet bestond.

Moeder kocht een grote fiets voor Sofie haar twaalfde verjaardag, de dag van haar Plechtige Communie. Sofie was in de wolken!

Een splinternieuwe fiets, die toen 3.100 Bfr kostte, een fors bedrag. Sofie dacht terug aan de twee jaar dat ze naar de lessen moest als voorbereiding voor haar Plechtige Communie. Die werden door de onderpastoor gegeven, een leuke man die alle verhalen uit de Bijbel heel levendig kon vertellen. Als jong meisje dacht ze vaak na over wat eerst was in het leven. Ze kwam nooit verder dan de wolken aan de hemel en later kwamen daar de planeten bij, omdat ze daarover hoorde vertellen.

“Sofie, kom je taart eten?” hoorde ze plots roepen. Haar zus stond buiten te zwaaien naar haar.

Sofie was rond de ‘pleintjes’ aan het rijden met haar nieuwe fiets. De wijkwoningen waren zo ingedeeld dat er telkens 2 blokken van 2 huizen aan de straatkant waren er dan 4 blokken van vier huizen meer naar achter gebouwd. Daarvoor waren pleintjes aangelegd met struiken en gras en daar rond voetpaden. Ze zette haar fiets voorzichtig tegen de achtergevel van het hoekhuis waar ze woonde en ging naar binnen. Het feest ter ere van haar plechtige

communie was eigenlijk meer voor de volwassenen. Sofie voelde zich alleen als enig jong meisje.

“Dag Sofieke” zeiden ze bijna in koor of het zo afgesproken was.

“Dag allemaal” zei Sofie en zette zich blozend neer naast haar moeder. Op tafel stonden 2 grote taarten die haar moeder gebakken had.

“Welke taart wil jij, Sofie?” vroeg haar zus. “Oh, met chocolade graag.”

Ze gaf haar bordje aan haar zus. “Hier een extra groot stuk voor jou, vandaag is het jouw dag he Sofie” zei haar zus. Sofie nam het aan en bloosde weer toen ze meerdere stemmen hoorde zeggen “die kan goed eten he...ja is een struis meisje he...”

Het feest liep ten einde, Sofie was blij dat iedereen naar huis ging. “Ma, mag ik naar Anne?”

“Ja, maar niet te laat terug he!”

“Vicky, nu moet jij maar even bij mam blijven, ik ga naar mijn vriendin Anne.”

Ze had een vaste vriendin sinds de kleuterschool, daar trok ze het laatste jaar veel mee op. De meisjes vertelden elkaar

alles, gingen naar dezelfde school en zaten zelfs naast elkaar in de klas.

Sofie fietste met haar gloednieuwe fiets zo fier als een pauw de straat op. Ver was het niet, slechts 2 straten, niet zo lang. Anne zag haar al aankomen en ging naar buiten. “Dag Sofie!” “Wow heb jij een nieuwe fiets?” “Ja, mooi he, van ons ma gekregen,” straalde Sofie.

“Is er iets Anne, je kijkt zo triest”

“Ja, mijn ouders gaan scheiden”, zei Anne. “Oh nee, hoe gaat het dan verder? Bij wie ga jij wonen?”

“Mijn moeder neemt me mee naar de grote stad.”

Sofie keek haar sprakeloos aan met tranen in de ogen. “Wanneer?”

“Volgende week vertrekken we al.”

“Zo vlug al! Je gaat me toch schrijven hé?”

“Zeker weten Sofie, we houden contact met elkaar, goed?”

“Ja Anne, maar komen jullie tussendoor niet terug naar hier?”

“Ik denk het niet Sofie, het ging al een poosje niet meer goed tussen mama en papa”

“Ging ons moeder ook maar scheiden” fluisterde Sofie. “Altijd die ruzies, dat

roepen en vloeken, ik wou dat ik al volwassen was!” “Anne, ik ben blij dat ik je nog eens gezien heb... Ik ga nu maar, het is bijna tijd voor ’t avondeten. Hou je goed hé. Tot ziens! Ik mis je nu al.”

Sofie wou niet langer blijven opdat Anne haar tranen niet zou zien die langs haar wangen liepen in straaltjes. Ze kon zich niet voorstellen dat Anne er niet meer zou zijn, haar enige vriendin.

Toen ze thuiskwam hoorde ze ruziemaken. Vader was terug van zijn kaartnamiddag. Sofie ging stilletjes naar de woonkamer. Ze beefde over haar hele lichaam.

Moeder zat gebogen aan tafel, haar tranen lieten een spoor na op haar wangen. Ze liet alles over zich heen gaan. Al het getier, al de scheldwoorden.

Plots ging vader naar de keuken. “Nu is het genoeg”, brulde hij, “Ik maak er een eind aan.” Moeder, Mike en Sofie schrokken op. Ze hoorden de tafelschuif openen. Vader nam een groot mes.

Alles ging razendsnel. Moeder liep naar buiten, Sofie achter Mike aan die vader wou tegenhouden.